

me onde faes & meipm nesaes. alienos defect' diuidias. et
 meos n' ispiacs. vicia & occasioes vicioz vob' apies. & ipa
 vicia i meipo conige negliges. festuca i oculo alieo psuaes.
 & trabe i meo n' psideras. aliene vite dux ee psumes & mo/
 deamia vite ppe n' tenes. oim mores disauties. & meo de/
 seres. erga meipz ceo pmanes. & ca alios oclat' existes.
Fratna tn caritate coact' qz oim frim auos sine aplector.
 eo maxie q' eos sentio p'fraz cordis affectae mudicia. mu/
 duqz cor solliate ac studiose p'gre. q' ipsa attinge valeat.
 ut sup' scipm e via caritativa dilao huilit' & benigne susa/
 piat. ubiqz sic i speculo & exeplo verissima via & ianuaz
 p qua igredi aia i atriu dom' dno. qd e p'fca puritas. di/
 ligetissime speculet. firmit' attedeo. qad dictu atriu nllz
 unq' i hac vita pueit. n' mo p'dco studeat seipz agnosce.
 sedz notia sibi data a dno. suaz p'fraz mudia & ima/
 culata huac p'fessionis ^{puritatis} & integrit' sup' meozata.
Ipe at mod' p'fedi s' huilitate p'fca fundat. p'cedes ex/
 filiari dei tione. q' n' patit i corde huac p'fraz. n' ccustati/
 as p'ca qb' putz deu offendi. dumo stat' euomat p'f/
 fessionis sedz sui possibilitate. & notia huac de offensa.
Et hmoi sollicitudo huadi cor mudu & p'fraz pura. e si/
 gnū p'gruū & euides. q' q's int' dei elcos filios reputetur.
Dn tal' aia seacie pt dice. Dne dilexi decore dom' tue. id
 e mudicia aie mee. & locu huacois gloie tue. id e puri/
 tate p'fca. **E**t ratio. Na i volutate tua p'sisti decori puri/
 tate mee v'ute. & i iusticia apparebo pur' & mud' i sp'itu
 tuo. & facia bor cu apparuit gla tua. Ad qua nos pdu/
 cat ipe ds. q' viuit & regnat. Amen.

Quapit nobil' q'sto de custodia lingue. & corde bn r'uinada. ven' m'gr' 10/
 h'anus gerson: sacre theologie doctor' p'daissi. & c'cella

Verit. an male loq' de alijs i r'ij parisiensis.
 eoz absena. sp' sic p'fraz. Videt' q' sic: qz nllz
 vellz q' h' de se a sibi fiet' q' id nec face debz
 alijs: a p' alios. C'oseq'tia tenz: p illa g'iale
 diuini & huani iur' reglaz. Ad e' n' mo fiet'.

alteri ne fecerit. **S**z i oppositū arguit: qz si sic: tūc fere to-
tus mūd' eēt i piclo dāpnacōis ppetue. & etiā mlti reli-
giosoz. **N**ā cōit cū hoies suēiūt. declinat faciliē ad loq'
dū de absētib': & utinā tā cito de eoz bonis. sic pcholor
de eoz malis. **N**ōnūq' aliq' loquūt de mala vita policiā
regētū & alioz sc̄larū: & ut aiūt n̄ mala itentioē. **C**
D iūsiōe itaqz sciēdū: q' actio moral' libeā accipit vitu-
perū v'l laudē & p̄tē ex suis cūstarijs: & sp̄calit' ex cūsta-
tia finis. **I**nq' edū ē igit' ad q' finē d'z malū de absētib'.
Et occurrūt sex fines ḡnāles. **P**rius ei h' fit ad istructioēz p-
fētū: & id audiētū: ut caueat sile facē malū. **P**rius fit ad
p̄ntiū cautela: ne sez ex ignorātia decipiāt p' malā alioz
foacitē. q's p̄sumūt eē bonos. **P**rius fit ad utilitatē absen-
tū: ut videlicet p̄ntes eis r̄ferāt p' ipoz cōritione. et e-
mēdacōe. **P**rius fit ex q'dā p̄passioē amīcabili: ut sez seipz
& audiētes refens puoz adorādū instāci' p' alioz p̄tis et
eoz dūsiōe. **P**rius vō fit ex sola ciuositate & assuetā loq̄tate:
& q'dā libidie loq̄di de alijs. **P**rius at' fit ex odio & iuidia: &
p' diminucōe fame aliene. & ex ai' idignacōe. **P**rius q'
tuoz mod' p̄t eē n̄ solū licitū. p̄mo & mitorū r̄ferre mala
absētū: dūmō tū n̄ intēdat ali' finis q' alijs p̄noiato-
rū q̄tuoz finū: & si n̄ misceat alia itentio fermētata
sibi p̄i mētēs: atqz dū bñ puideat ne sit falsa q' dicūt. an
i malo ul' q' i se s' p' presētē āplata. a forsitā sinistra i
ēpretata: a etiā q' n̄ pl' noccat tal' locutio absētib' & eoz
fame. q' p̄sit p̄ntib' & eoz edificacōi: qm̄ p' paruo bono
p̄seq̄dū. n̄ ē magnū malū p̄mittēdū. **S**ubiūga' etiā p'
dūsiōē sedāz. talē. **M**ale loq' de absētib' ad solū satisfā-
ciēdū p̄pe loq̄tati & libidini loq̄di de alijs. q' ē q̄nt' mo-
dus siue finis int' p̄ctos: etiā si p' sola deductioē t̄p̄is & q'
p' solatio hoc fiat. ut sic tēp' sū tēdio t̄nseat. vix a nūq' ex-
cusat a p̄tō: & sepi' t̄nset i moile p̄tē. **T**ale ē v̄bū n̄ ē orō
sū. de q' iux' tribilē v̄itat' d̄minacōez sum' r̄dditi v̄oz: s; et
cōit p̄niciosū & mltipliat nociū: nā habet ex tali v̄bo oc-
casione & v̄oz magne dāpnificacōis alioz i sua fama.

Ecce cadit p h sepissime ta loqtes q audietes vl i indigna
 none pt eos de qb fit oblocutio. vl i falsa iustificationez
 xpa ta cordis qz oris. du videlicz cogitatio itior pesans
 cora se posita aliena mala. # sua ppa qnz filia a ma
 iora palpās tumer. # i flat. d. c. d. **Erās t ago dne ds:**
 qz n su ego tal qlis iste. de q tāta mala referūt. Et sic
 miser cadit i fouea qua fecit. # cū illo euāgelico phariseo
 iusto. fit pccore qz ipe iudicat. # si nō sp detior. ei tñ ppt
 sua supbia filis. qz ecia pccoz ut ali. # si nō alio modo.
Et h pharisaicu tā i loqtiu qz i audiciū cordibz capit fa
alime. # fit saltē affcū. ecia si rō videat iudicāe alie. # id
ore māifestāe mīme atceptet. ¶ Si qz at qrit signuz
quo sciet qn ex bono fine loqt a malo. de mal pximi.
videt qz dū loqt aliqs ad bonū illi. cui mala pmeozat.
 ut puta ut i se # audiciab puoz mēte ad orādū p emen
 dacōe. Tal nctm ē. ut sentiat tūc i se quādā ad eūdē de q fit
 fmo. ppassionē piā. dulcēqz misericordē # caritatiū affcū.
Et ecia requit. ut n nimis loqū terat fmonē de tā ma
la matia # despicibili. Sic pia # benigna mī n delcāt i
 narrādo loqte mala filij sui. n ecia dic ea n ex nctite. ut
 puta medicū ipi. a illi q ei salua poterūt pdesse. # malū
 adiacēs autē. Sicqz narrādo suspnat alte. t stat dolet. #
 abbreviat fmonē qntū pualz. # qntū videt sufficē ad
 onfionē infirmie. q sibi tāte tēstāe causa existit. ¶ **Sed**
dū qz loqt malū de alijs ex loqitate. sūt signa opposita.
Dm tūc sentit indignatōez ai pt eos de qz mal loqt. # cū
qda amāitudie fellis corrodit # mordet ipōs absētes. # vbi
 suis venēat. ligiaqz sua ut gladiū acut. acute laceat # di
 lamiat. sū misēdia # sū aliq ppassioē. **Rec ponit finē vrbis**
 suis. qz fatiāi neqt ei vporax iuidia. quin licz arudas o
 nes carnes # totū sāguinē ei q deuorat. qntū i eo ē. ab
 supserit. **Et qquis pāa sua sibi damz q talia agēdo ne**
minē edificz. # nō nuq audietes scādalizet. n tñ adh
cessat. qn qntū rep patit venena sua tōlit effundat.
Itē signū ē n fallax. cū sic malū loqdo de absētibz eos

corrigere nunc curat. Hoc autem sciri potest ex eo. quod presentibus non committit. ut absentibus cautatue ea que ipse iude refert denunciat. primo pro sepe propter ad cor veniunt. tunc ne id faciat. et si factum foret. non eam animo sustinet. non quod debeat de aliquo iniuria. et sua propria culpa. sed magis de sua vilificatione ex detractionis nota. Nollet enim detractor reputari. quoniam esse non videtur. Item signum efficax videtur. ut loquens malum de alijs. interroget cor suum coram cordis inspectione deo. cui metiri non potest. quoniam post metum iniquitas sibi ipse. et quare. an velle quod alij sic loqueret de se coram alijs. ea intentione. ea forma. et sic de ceteris circumstantiis que ipse loquitur de alijs. Et non fallor. ut frequenter videtur sibi cor suum. si meditatur tamen veritate supereminere noluit. se hoc nequam velle. Signum ergo mali est. Hoc clauso retundit non illorum excusatio falsa et frivola. que cum locuti fuerint ad libitum de priorum suorum malum. audet si super hoc obiurgantur dicere etiam quod non stant licet meditentur. se hoc fecisse non mala intentione. neque animo cuiquam nocendi. et nullo modo ex invidia. Et si rursum interrogatur. an ergo ex sigillari id egerint dilacione et avaricia. et ad magnam profectum et ad modum absentium. et an filia dilacionis et avaricie signa velint erga se. et filie fieri. laqueis proplexitate in capti sunt. et virtuti. ut vel manifestum est et sciam suam profectum mediantem. vel verbum iniquum et dolosum iniuste dixisse et proximum facere cogit. Duorum utriusque malum est. Malum igitur et valde malum. multumque perniciosum est hoc. esse promptum ad loquendum malum de absentibus. Etiam ceteris malum que inde sequuntur circumspecte mensura loquitur que audient impedit a melioribus et salutibus pro modo. etiam et hoc iurata. Tu enim ex post fuit orandum et deo fruendum. ad mentem redeunt placeat vel displiceat. cum quodam qui violentia. que prous incaute commisit vel admisit. cum mala operacione. Optio consilium est itaque loqui de bonis. a de peccatis et malis propter. que ita rotundum dicitur canino alios. Dixit etiam denique suam mensuram. que misceat mediantem et malum propter augmentat. et ad partem trahat super detiore. et pene in nullo excuset a alleviet. ut fiat super modum peccatis propter. que unum a simplex peccatis non sufficit. et perniciosa ipse loquitur. Veniam nunc ad conclusionem

tina. Videlicet loq̄ malū de alio ad fine sextu. scz dicit ex odio
 v' iudicia. sp̄ e' p̄cc̄. Et q̄n nōbilit̄ p' h' ledit fama aliena.
 # dū loq̄s h' adūnt i sua p̄sca a adūte possz # debet. e' q'
 uins p̄cc̄z sepissie q' furtū: a q' foret esq' armū i sexta
 feia. v' ieiunij ecclie magni cuiq̄q̄z. Dura e' h' snia. h' ve
 rissia. Salubre itaqz p̄silū e' ad vitādū tā ḡue aie p̄idz:
 ut hō discat # assuescat ita honeste loq̄ de absentib' sic eēt
 loq̄dū si ipi adesset: # p̄sonalit' p̄monē p̄latū audirēt.
 Itēqz. ut hō tiorē dei sp̄ heat p' ocul' cord': q' utiqz ubiz
 p̄ns e' # i cui' sp̄cū loq̄t. Nō at solū h': s' # cor ituet. et
 reddz vnicuiqz tpe suo iux' opa sua. Dret q' nōre e' q'libz:
 ut ponat dñs custodia ori suo. S: # audietes caueat
 sibi. ne sit p̄urētes aurib': ut delat eos audie aliea
 mala. Dia iux' bñ ihō. veissiaz sniaz. eque reus e' q' det'
 hētē libēt audit. sic is q' det' hēt. Vmo nōnūq̄ aphori
 reatu p̄stingit. p̄t' p̄stia aliā occasione. Si ei tpe nō li
 bēt audissz: alē forsan tacuissz. Et ut apli p̄timefcaz
 tā p̄idosū ligue viā: aditēdū e'. q' coit' doctores. ipz n
 solū furto p̄parat. s' # hōiadio. vmo # p̄fert. hac racōe:
 qz i hōiadio occidit corp' vñū: i det'iois vō vicio occidū
 t' aie plures: qz aia det' hēt. aie det'iois libēt audietū
 ū: # qnz ecclā aia ei' cui det' hēt. Itē. qz nōnūq̄ facili' sa
 tissit p' hōiadio # furto corpali: q' p' hōiadio # furto
 spūali scz det'iois. Ratio: qz i ill' q' tūa' dāpni
 estari p̄t: # sic corvndes emēda s' b' seq'. In ist' at neq̄t:
 cū n' possit p̄stae. i q' hōim corda mediate v' imediate
 det' hēs. bonā opione # famā ei' cui det' hēt occidit: atqz
 furtive bonū fame qd' int' oia alia corpalia # h' vite
 bona. mltū e' p̄idosū. s' b' vaxit. vñ # difficult' ipi lesō
 satisfacc potit: cū tñ iux' bñ aug' dictū p̄cc̄z n' dimitti.
 n' r'stituat' e' blatū. Quō at r'stituet. cū ignoret ip̄cū de
 bet: Itē. qz it' cētā p̄cc̄a istud videt' qdā mō ihuanius
 # bestialius: qz lupinum. Dicit nāz qz nisi n' suz nō
 comedit. n' bestia aliq' bestia sue sp̄ci. s' bñ alit'. sola
 lupa excepta: qut aiūt. cū fame p̄mit. lupū cōede

nō veret. Sic & detractor hō. hōies sue natē & sorte tūq̄ lu-
pa rapacissia dēb? detritōis rode. comedē & occide n̄ em-
besat. i hō a lupa diffens. q̄ illa comedit carnes vīcē?
ipe at q̄z carnes fetētes & putrefās? cū n̄ iā tū viū?
f & dudū iā mortuis dētes mordaces detritōie ifigit. **O**
abhoiādū malū & valde odiēdū. **U**n̄ q̄ sapiēs vocat
detritōres dō odibiles? cū tū scptū sit de dō: nichil odisti
eoz q̄ feasti. **I**n signū magne detestacōis. haut dubiū
p̄cā detritōis. dē de? odie detritōres. q̄ nichil odire solet
eoz q̄ feast. a restat dice q̄ detritōres n̄ st factua sua.
nō q̄dē sedz eōntiā. s̄ p̄t singularē eoz maliciā. **U**n̄ et
hac de causa b̄s aug? vir scia & vita utiqz p̄dāissim?
in tū detestabat hō viciū. ut cca mēsa ubi cōt de faali
ligue p̄cōz iux b̄i ḡgo. de dīte epulone sniaz. se imis-
cet. scz hō metra. ut i ei? lege dā iūeit. scpta h̄iet. **D**isqz
amat dict absentū rode vita. **H**ac mēsa nouit indi-
gnā fore sibi. **E**t ut scō appbarz qd̄ scpto statuerat?
cū qdā ep̄. ut ibidē legit. ad ei? mēsa cepisset icau-
te laxae li^{detritōis}guaz absentū: aiebat. n̄ cessaret. ipe illa me-
tra dele & v̄cedi vellet. **H**ic etiā ē. q̄ v̄ligionū funda-
tores. p̄siderātes mltiplex i ligue vicio p̄edere aie p̄diz?
saxerūt p̄uidissie p̄ sumo i medio. uige p̄ loco & tēpo-
re suis seq̄ab? silētū: etas penas i robur saxionū suaz
dē t̄nsgressores adiciētes. **E**t clarū ē exp̄iētia docere. q̄
ubi r̄sura hō silētij obfuar̄ artius: ibi v̄ligio viget lau-
dabiliz & p̄fectiz. **P**orro q̄q̄ custodia oris cuiqz sit nācia
p̄t auēda mala p̄tata? spe alit tū hō oportūa ē v̄eli-
giosis & sacerdotib? xpi: qz ora n̄ dyabolū ioculacōib? h̄
d̄inis die noctiqz laudib? v̄pleta eē debet? maxie etiā
p̄t illa tremēda sac̄ scā corpis & sāguis xpi misticia.
q̄ ipoz ora q̄i cotidie tāge habet. **D**emū male loqui
volēs de alio. debz p̄mo p̄sidare seipz. singilitē suā. et
p̄pos defēs. & quo idiget etiā ipe misericōdia dei. ne cadat
sic ille cecidit. de q̄ loq̄ m̄cedit? v̄mo iā silit? & forte pl?
fuit cecidiss? n̄ diuina grā eū p̄suasset. **I**deo app̄e ē

facta a innocēs viribz suis. **D**enset qz. si ipse eet i statu
 alioz. ut alij faciūt faceret. qnz peius. **O**ccasione
 naqz peccadi. q valde mltiplex e data. difficile e n
 peccare. pmo sigulae dei donu. tuc pāz posse vitae.
Na si ho. q n n se & ligua sua regē hz. ita sepi de
 fiat. occasioe se offente ut cadat tā faale i pcoz detē
 tiois. & cetā mala. n pē ee dñs sui ipiq. qd rogo hic
 estiare pie debet de cetis. q n solū se. s & alio mlt
 tos diuisoz & mirabiliū mozz regē hnt. **N**one si q
 viscra pietatē & fine caritatē i eo fuerit. p hīs talibz si nō
 oīa pūctualit ad rectū dirigūt. magis deuote oabit. q
 detētoie laceabit. **P**regtābit itaqz deo q se i tuto collo
 cauit. & paret frīb. q oēs vnū pīez habe i celis. tā
 varijs & mltē picul. etiā n tm p se. s & p cōi exposit.
Deniqz tēat nichiloīn sibi usurpae dñū iudiciuz.
 cū n veret iudicāe alienū suū. q suo dño stat a cadit.
Stabit at potē. qm potēs e dñs stabilie eū. **H**oc enī
 pie debz potē psumi. q ut pdepnet. **T**alia ei inūera
 i septis fact se. & ex dictamie etiā plura filia se iuris
 tā dñi q hūani. qb ho se iuuatē & tā pestiferū vicū
 ligue potit pit & mūnire. **D**ue diliget debz attēde et
 adūte. & i effem deducē. ne alias frust sit. qd boni
 agit. **A**dūtat etiā. q licz pene totū hūanū gen pco
 ligue cōit piclute. pauca tm se q debite inde sterāt. &
 fiteat & satisficiat. pmo ipiūt nōnlli adeo mēte & o
 cul' ceā. q detētioēs. adulaōēs. calūpnias. & cetās ma
 nifestas oīs dāpnādas neqciās. n iputet apud se p
 pāis. **N** si foret de laycoz nūo līs ignorātū. vide
 rēt utriqz excusadi. nūc at excusacōez n hnt de pco
 suo. qz pcholor lēati & clia. & qnz hūi religioi se. **T**ime
 q merito debent. ne si abutāt ligue sue bñficio. ad de
 um laudādū & ppā salute opandū pcesso. i extrema
 nēate sua videlicz i horreda mortē hora. usq debitz tā
 nobil' doni. iusto dei iudicio sbrāhat. cū pmaxie in
 digebt ad pficēdū pām suā. & exponēdū nēates suas.

et ad comedandas vias suas deo et factis suis & eorum a-
nimas. Longius quam credebam? et forsitan diuini quam debu-
eram? de vicio lingue differunt? Sed nemini displiceat?
nulli sinistre diiudicet: pro communi bono factum est. *Loza deo lo-
quuntur: nulli in contemptum.* **Incipit tractatus quidam deo-
ty et totius ual: inducens pariter et disponens ad summam perfectionem.**

Quiaque post in di- *uina contemplationem.*
meta actiue vite decursa. post adeptam eam
aliqualem sensualitatem mortificationem. viteque pro-
sentem et omnem non solum mundanorum. sed etiam inuiliu
occupationem affectatam elogationem. puenire uoluit ad in-
ternam contemplationem et uite perfectionem: considerare debet duas
esse vias in idipsum deducetes. *Una est scolastica et coram fe-
re omnibus nota. sed laboriosissima et longa: quorum est ascensus ab ex-
ercitatione uirtutum moralium ad caritatem: quorum itaque contemplatio
est quasi penitus in parte intellectiua: ut sic inuisibilia dei per ea que
facta sunt intellecta aspiciant: et ex creatura creatorem silo-
quuntur.* *Alia uero est mystica et fere omnibus ignota. sed breuior et leuior
et uberior: de qua diuinus Dionysius fecit librum de mystica theo-
logia. Hec etiam insurgere nititur per caritatem ad omnem aliarum uirtutum
perfectionem: utresque in operatione sua principaliter parte affectiua: con-
surgensque potius per aspirationes quam per meditationes. Et huius quidem
vie licet multo sit semitae: tamen gratia breuitatis ad huiusmodi quoddam bre-
uissimum directorum in hac uia proficendi. in principio debet se quis
abilitate ad hoc exercitium exequendum in hunc modum: quod fere per di-
midium anni plus uel minus sed quod se proficere speret in princi-
pio suarum exercitationum. recolligat fasciculum diuini amoris: recollige-
do uel specialia amoris insignia. que christus scilicet humanitate uel diuinitate
nobis ostendit. ad inflammandum cordis igniculum. Et per papue recolligendo
passionem diuinam. et huiusmodi quantum ad terram scilicet beatus Bernardus. Sed inspi-
ciendo operum ad huiusmodi passionem: quod est incipitum. Et modum ad
exercitandum in se ueram imitationem: quod est proficendum. *Uia in mo-
do proficendi inuenimus speculum omnium uirtutum: sed abyssale huius-
modi. inaphesibile mansuetudine. paciaz aut uel omnium humanarum
estimationem: et sic de singulis uirtutibus que potissime claruerunt in**